

Anna Baumann - Popczyk

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU A W POLSCE W 2011 ROKU

Zakład Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego –
Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie

STRESZCZENIE

CEL. Celem pracy jest ocena sytuacji epidemiologicznej wirusowego zapalenia wątroby typu A w Polsce w 2011 roku.

MATERIAŁ I METODY. Ocena została przeprowadzona na podstawie wyników analizy danych z biuletynów „Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce 2011” oraz „Szczepienia ochronne w Polsce w 2011 roku”, informacji z formularzy o indywidualnych zachorowaniach i z formularzy dochodzeń epidemiologicznych w ogniskach wzv typu A, nadesłanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne do Zakładu Epidemiologii.

WYNIKI. W 2011 r. zarejestrowano w Polsce 65 zachorowań na wzv typu A. Zapadalność na 100 000 mieszkańców wynosiła 0,17. Zapadalność na wzv A wahała się od 0,07/100 000 w województwie dolnośląskim do 0,52/100 000 w województwie śląskim. Zapadalność na wzv A mężczyzn była wyższa niż kobiet wyniosła odpowiednio 0,15 i 0,19/100 000. W 2011 r. zawleczone zachorowania stanowiły 49,2% (32) ogólnej liczby zachorowań na wzv typu A. Odnotowano 2 ogniska, w których zachorowało łącznie 7 osób.

WNIOSKI. W 2011 r. odnotowano spadek liczby zachorowań w porównaniu do lat 2008 -2010. Pomimo, że obecna sytuacja epidemiologiczna wzv typu A w Polsce jest dobra, nadal wymaga monitorowania, analizy i stałej obserwacji w ramach zorganizowanego nadzoru epidemiologicznego.

Słowa kluczowe: wirusowe zapalenie wątroby typu A, epidemiologia, zdrowie publiczne, Polska, rok 2011

Celem pracy jest ocena sytuacji epidemiologicznej wirusowego zapalenia wątroby typu A w Polsce w 2011 r. w porównaniu z latami wcześniejszymi.

MATERIAŁ I METODY

Ocenę sytuacji epidemiologicznej wzv typu A w Polsce w 2011 r. przeprowadzono na podstawie wyników analizy danych z: rocznych biuletynów „Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce w 2011 roku” (Czarkowski MP i in., W-wa, NIZP-PZH i GIS) oraz „Szczepienia ochronne w Polsce w 2011 roku” (Czarkowski i in., NIZP - PZH i GIS Warszawa). Ponadto wykorzystano dane z formularzy o indywidualnych zachorowaniach i z formularzy dochodzeń epidemiologicznych w ogniskach wzv typu A, nadesłanych do Zakładu Epidemiologii NIZP-PZH przez wojewódzkie stacje sanitarno-epidemiologiczne.

WYNIKI

W roku 2011 zarejestrowano ogółem 65 zachorowań na wzv typu A, hospitalizacji wymagały 62 osoby chore. Zapadalność na 100 000 ludności wynosiła 0,17 (Tab. I). W 2011 r. zachorowania na wzv typu A stanowiły 1,7 % wszystkich zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby w Polsce.

Zachorowania wystąpiły na terenie 10 województw. Ponadto w porównaniu z rokiem ubiegłym zanotowano spadek liczby zachorowań na wzv A; największy w województwie wielkopolskim (5-krotny), a ponadto w dolnośląskim - 4-krotny, w mazowieckim - 3-krotny. Zapadalność na wzv A wahała się od 0,07/100 000 w województwie dolnośląskim do 0,52/100 000 w województwie śląskim (Tab. I). Zapadalność była najwyższa w grupie wieku 35-39 lat i wyniosła 0,36/100 000; zachorowania w tej grupie wieku stanowiły 17% wszystkich zarejestrowanych przypadków wzv A (Tab. II).

Utrzymuje się obserwowana od kilku lat tendencja do zwiększania się częstości zachorowań osób w starszych grupach wieku oraz w grupie najmłodszych dzieci (Fig. 1).

Ogólna zapadalność na wzv A kobiet i mężczyzn była na zbliżonym poziomie i wyniosła odpowiednio 0,15 i 0,19/100 000. Wśród kobiet najwyższą zapadalność tak jak w roku ubiegłym zarejestrowano w grupie wieku 5-9 lat (0,45/100 000) oraz w grupach 35-39, 40-44 lat (0,29 i 0,34/100 000). Natomiast wśród mężczyzn szczyt zachorowań przypadł na wiek 25-29 lat (0,48/100 000) i 35-39 (0,42/100 000). Nie zarejestrowano zachorowań u osób powyżej 65 roku życia (Tab. II).

Jak wynika z danych z biuletynu rocznego „Szczepienia ochronne w Polsce w 2011 roku” zaszczepiono ogółem 45 490 osób. Podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej osób zaszczepiono w województwie mazowieckim (41,2 % wszystkich osób zaszczepionych przeciwko wzv typu A w Polsce) (Tab. III).

W 2011 r. importowane zachorowania stanowiły 49,2% ogólnej liczby zachorowań na wzv typu A. Z przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych wynika, że większość chorych przed zachorowaniem przebywała w rejonach o wysokiej lub średniej endemiczności. Jako kraj docelowy najczęściej wymieniano Egipt (Tab. IV), a głównym celem podróży były wycieczki turystyczne. Poza latami 2008-2009 procentowy udział zachorowań importowanych w ogólnej liczbie zachorowań na wzv typu A utrzymuje się na względnie stałym poziomie i stanowi około 50% (Fig.2).

W 2011 r. odnotowano 2 ogniska zachorowań na wzv A, w których zachorowało ogółem 7 osób (Tab. V).

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W 2011 r. uległa poprawie sytuacja epidemiologiczna wzv typu A w porównaniu do lat 2008-2010. Niska zapadalność (0,17/100 000), zachorowania głównie osób w grupie wieku 5-39 lat oraz wysoki udział zachorowań importowanych powodują, że bardziej uzasadnione jest określanie obecnej sytuacji epidemiologicznej wzv typu A nie jako endemiczności, lecz jako występowanie przypadków sporadycznych.

Zmniejszona zapadalność ułatwia nagromadzeniu się dość licznej populacji osób wrażliwych na zakażenie, co wiąże się z możliwością wzrostu liczby zachorowań, a nawet wybuchu epidemii lokalnej lub wyrównawczej w najbliższym czasie. Dlatego sytuacja epidemiologiczna zachorowań na wzv typu A wymaga dalszego monitorowania, analizy i stałej obserwacji w ramach zorganizowanego nadzoru epidemiologicznego.

Otrzymano: 21.01.2013 r.

Zaakceptowano do druku: 01.02.2013 r.

Adres do korespondencji:

Anna Baumann-Popczyk

Zakład Epidemiologii

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy

Zakład Higieny

Ul. Chocimska 24

00-791 Warszawa

e-mail: abaumann@pzh.gov.pl